

Regeringens proposition

1975/76: 85

om godkännande av konvention om förhindrande av havsförorening från landbaserade källor;

beslutad den 6 november 1975.

Regeringen förelägger riksdagen vad som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll för den åtgärd som framgår av föredragandens hemställan.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

SVANTE LUNDKVIST

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en konvention om förhindrande av havsförorening från landbaserade källor. Konventionen avser Nordsjön och Nordostatlantens inbegripet kuststaternas territorialhav, dvs. samma havsområde som den s. k. Oslokonventionen om förhindrande av havsföroreningar genom dumpning från fartyg och luftfartyg. Enligt den nu aktuella konventionen skall utsläpp från landbaserade källor av vissa särskilt miljöfarliga ämnen förhindras. Utsläpp av åtskilliga andra ämnen skall starkt begränsas. En särskild kommission bildas för att fortlöpande övervaka tillämpningen av konventionen.

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1975-11-06

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Sträng, Andersson, Johansson, Holmqvist, Aspling, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Carlsson.

Föredragande: statsrådet Lundkvist

Proposition om godkännande av konvention om förhindrande av havsförening från landbaserade källor

Inledning

Genom internationella förhandlingar har under de senaste åren utvecklats ett omfattande samarbete mellan ett flertal europeiska stater för att förhindra förening av Nordsjön och Nordostatlanten. Den 15 februari 1972 öppnades den s. k. Oslokonventionen om förhindrande av havsföreningar genom dumpning från fartyg och luftfartyg för undertecknande. 1972 års riksdag godkände Sveriges anslutning till konventionen (prop. 1972: 71, JoU 1972: 37, rskr 1972: 235). Konventionen trädde i kraft den 7 april 1974.

Arbetet på en konvention om förhindrande av havsförening från landbaserade källor inom samma havsområde som Oslokonventionen avser påbörjades efter det att förhandlingarna om den senare konventionen hade slutförts. Ett första möte med regeringsexperter ägde rum i Paris den 17—21 september 1973. Efter ytterligare två möten var konventionen klar för undertecknande den 4 juni 1974. Sverige undertecknade konventionen den 11 juni 1974. I förhandlingsarbetet deltog företrädare för Belgien, Danmark, Frankrike, Irland, Island, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Förbundsrepubliken Tyskland och Österrike. Dessutom deltog som observatörer Finland och Italien. Den 15 juli 1975 hade konventionen undertecknats av 13 länder och av Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEC). Konventionen skall ratificeras, antas eller godkännas. För ett ikraftträdande krävs att detta görs av sju stater.

Konventionen i engelsk originaltext med översättning till svenska bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

Efter remiss har yttranden över frågan om Sveriges tillträde till kon-

ventionen avgetts av chefen för marinen, sjöfartsverket, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), generaltullstyrelsen, fiskeristyrelsen, statens naturvårdsverk, koncessionsnämnden för miljöskydd, statens industriverk, statens naturvetenskapliga forskningsråd, länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, Oljeprospektering AB, Rederiföreningen för mindre fartyg, Svenska hamnförbundet, Svenska kommunförbundet, Svenska naturskyddsföreningen, Sveriges fiskares riksförbund, Sveriges industriförbund, Sveriges kemiska industrikontor och Sveriges redareförening.

Översikt av gällande miljöskyddslagstiftning m. m.

Miljöskyddslagen (1969: 387) och miljöskyddskungörelsen (1969: 388)

Miljöskyddslagen innehåller bestämmelser till skydd mot vattenförorening, luftförorening, buller och andra störningar, som uppkommer genom användning av mark, byggnad eller anläggning. Åtgärd eller verksamhet som faller inom lagens tillämpningsområde kallas miljöfarlig verksamhet.

Enligt 2 § första stycket miljöskyddslagen gäller om miljöfarlig verksamhet utöver bestämmelserna i lagen vad som föreskrivs i hälsovårds-, byggnads- och naturvårdslagstiftning eller i annan lagstiftning. Bestämmelsen innebär dels att de prövningsmyndigheter som finns på miljöskyddsområdet skall beakta bestämmelser i annan lagstiftning som är av intresse för miljöskyddet, dels att de särskilda organ som skall tillämpa den andra lagstiftningen skall beakta de regler i denna, som är av betydelse från miljöskyddssynpunkt.

För miljöfarlig verksamhet skall väljas sådan plats att ändamålet kan vinnas med minsta intrång och olägenhet utan oskälig kostnad (4 §). För att motverka olägenheter av miljöfarlig verksamhet skall i skälig utsträckning vidtas försiktighetsmått. Med försiktighetsmått avses t. ex. reningsanordningar och andra skyddsåtgärder. Till försiktighetsmått räknas också begränsning av den miljöfarliga verksamheten (5 §). Om miljöfarlig verksamhet kan befaras medföra väsentlig olägenhet trots att alla skäliga försiktighetsmått iakttas får verksamheten utövas bara om det föreligger särskilda skäl (6 § första stycket).

Enligt 7 § får avloppsvatten av angivet slag inte släppas ut i vattendrag, sjö eller annat vattenområde, om det inte är uppenbart att det kan ske utan olägenhet. Inte heller får enligt 7 § miljöskyddskungörelsen utan tillstånd eller dispens fast avfall eller annat fast ämne från mark, byggnad eller anläggning släppas ut i vattendrag, sjö eller annat vattenområde, om det inte är uppenbart att det kan ske utan olägenhet.

Den som utövar eller ämnar utöva miljöfarlig verksamhet kan hos koncessionsnämnden för miljöskydd ansöka om tillstånd till verksam-

heten (9 §). Regeringen har med stöd av bemyndigande i 10 § miljöskyddslagen i stor utsträckning föreskrivit skyldighet att inhämta tillstånd (koncessionsplikt). 2 § miljöskyddskungörelsen innehåller en uppräknning i 38 punkter av olika slag av fabriker eller andra inrättningar som inte får anläggas utan tillstånd. Enligt 3 § miljöskyddskungörelsen gäller koncessionsplikt även vid ändring av de uppräknade anläggningarna. I tillståndsbeslut skall enligt 18 § miljöskyddslagen noggrant anges den miljöfarliga verksamhet som tillståndet avser och de villkor som skall gälla.

Från koncessionsplikt kan naturvårdsverket enligt 10 § andra stycket miljöskyddslagen medge undantag (dispens) efter prövning i varje särskilt fall. Dispensbeslut skall förenas med villkor om försiktighetsmått. Även länsstyrelsen kan i vissa fall medge dispens (12 § miljöskyddskungörelsen).

Till skydd mot miljöfarlig verksamhet som kan medföra fara för allmänna intressen skall enligt 38 § miljöskyddslagen tillsyn utövas av naturvårdsverket och länsstyrelserna. I 39 § sägs att tillsynsmyndigheterna kan meddela råd och anvisningar om lämpliga åtgärder för att motverka olägenheter av miljöfarlig verksamhet. Om tillstånd inte getts enligt lagen, kan länsstyrelsen enligt 40 § första stycket meddela föreläggande om sådant försiktighetsmått eller förbud som är uppenbart behövligt för att lagens bestämmelser skall efterlevas. I paragrafens andra stycke sägs att tillståndsbeslut inte hindrar länsstyrelsen från att meddela sådan brådskande föreskrift som är nödvändig till följd av särskilda omständigheter.

I lagen finns vidare dels bestämmelser som syftar till att möjliggöra en effektiv kontroll över efterlevnaden av lagen, dels ansvarsbestämmelser.

Lagen (1973: 329) om hälso- och miljöfarliga varor och kungörelsen (1973: 334) om hälso- och miljöfarliga varor

Lagen om hälso- och miljöfarliga varor är en ramlag som innehåller dels grundläggande bestämmelser om tillverkning, försäljning, annan hantering och import av hälso- och miljöfarliga varor, dels bemyndigande för regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer att i olika avseenden utfärda särskilda föreskrifter. Med hälso- och miljöfarlig vara avses enligt lagen (1 § första stycket) ämne eller beredning som med hänsyn till sina kemiska eller fysikalisk-kemiska egenskaper och hanteringen kan befaras medföra skada på människor eller i miljön. Till hälso- och miljöfarlig vara räknas också vara som innehåller eller behandlats med sådant ämne eller sådan beredning, om varan därigenom och med hänsyn till sin hantering kan befaras medföra skada på människor eller i miljön. Om det är av särskild betydelse från hälso-

eller miljöskyddssynpunkt, får regeringen enligt 1 § andra stycket föreskriva att vad som i lagen sägs om hälso- och miljöfarlig vara skall gälla även i fråga om annan vara än sådan som avses i första stycket.

I 5 § finns allmänna bestämmelser om de försiktighetsmått som skall iakttas vid hantering av hälso- och miljöfarliga varor. Enligt första stycket skall sålunda den som hanterar eller importerar sådan vara vidta de åtgärder och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människor eller i miljön. Härvid skall särskilt den som tillverkar eller importerar varan noggrant undersöka dess sammansättning och egenskaper i övrigt från hälso- eller miljöskyddssynpunkt. Varan skall märkas tydligt med uppgifter av betydelse från hälso- eller miljöskyddssynpunkt. Enligt andra stycket kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddela särskilda föreskrifter om försiktighetsmått och undersöknings- eller märknings- skyldighet enligt första stycket.

Om det är påkallat från hälso- eller miljöskyddssynpunkt, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer föreskriva att hälso- och miljöfarlig vara av visst slag får hanteras eller importeras endast efter särskilt tillstånd eller att för hantering eller import av sådan vara skall gälla särskilt villkor. Fråga om tillstånd som nu sagts prövas av myndighet som regeringen bestämmer (6 §). Enligt 7 § kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förbjuda hantering eller import av hälso- och miljöfarlig vara av visst slag. Den som yrkesmässigt hanterar eller importerar ämne, beredning eller annan vara är enligt 8 § skyldig att lämna de uppgifter om varans sammansättning, egenskaper i övrigt och hantering som är nödvändiga för utredning om varans hälso- eller miljöfarlighet. Myndighet som regeringen bestämmer får enligt 9 § föreskriva att den som yrkesmässigt hanterar eller importerar hälso- och miljöfarlig vara skall göra anmälan om denna verksamhet.

I fråga om tillsynen föreskriver lagen att tillsynsmyndighet har rätt att efter anfordran erhålla upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen enligt lagen (12 §). Tillsynsmyndighet får vidare enligt 13 § meddela föreläggande eller förbud som uppenbart behövs för att lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas. Underlåter någon att vidta åtgärd som åligger honom enligt lagen eller enligt föreskrifter och villkor som meddelats med stöd av lagen eller enligt tillsynsmyndighets föreläggande, får myndigheten förordna om rättelse på hans bekostnad.

I 16 § finns bestämmelser om ansvar för den som bryter mot föreskrift, som meddelats med stöd av lagen.

Med stöd av lagen om hälso- och miljöfarliga varor har regeringen givit tillämpningsbestämmelser till lagen. Dessa bestämmelser finns i kungörelsen om hälso- och miljöfarliga varor. I kungörelsen skiljs mellan fyra olika grupper av hälso- och miljöfarliga varor, nämligen

1. gifter och vådliga ämnen,
2. bekämpningsmedel,
3. PCB och PCB-varor,
4. andra hälso- och miljöfarliga varor.

I fråga om gifter gäller tillståndsvång för yrkesmässig tillverkning och handel. För yrkesmässig tillverkning av och handel med vådliga ämnen räcker det att vederbörande gör anmälan till yrkesinspektionen. Skall någon använda gift yrkesmässigt, måste han, med vissa undantag, göra anmälan till yrkesinspektionen. För att undvika risker vid hanteringen av gifter och vådliga ämnen ges i kungörelsen föreskrifter bl. a. om hur gifter och vådliga ämnen skall vara märkta och förpackade och vidare hur de skall förvaras. Reglerna om bekämpningsmedel bygger på en registreringskyldighet för ämne eller beredning som är avsedd att användas till skydd mot egendomsskada, sanitär olägenhet eller annan jämförbar olägenhet, förorsakad av växter, djur, bakterier eller virus. Registreras inte medlet, får det inte säljas eller användas. Registrering tillåts inte, bl. a. om medlet kan befaras medföra sådan olägenhet från hälso- eller miljöskyddssynpunkt att det ej lämpligen bör användas i bekämpningssyfte.

Även för PCB och varor som innehåller PCB gäller i stor omfattning tillståndsvång.

I fråga om vissa andra hälso- och miljöfarliga varor gäller förbud mot saluhållande och överlåtelse, om varorna innehåller eller behandlats med hälso- eller miljöfarligt ämne eller beredning och därigenom kan befaras medföra skada på människor. Sådant förbud gäller i fråga om sjukvårds- och sanitetsartiklar, klädesplagg och material till sådana plagg, barnleksaker och hushållsgods.

De centrala bedömningarna enligt lagstiftningen om hälso- och miljöfarliga varor åvilar produktkontrollnämnden. Nämnden har bl. a. att meddela generella föreskrifter om hantering och import samt att leda, samordna och i stort övervaka produktkontrollen i övrigt. Det centrala ansvaret för den löpande tillsynen över efterlevnaden av lagen och tillämpningsbestämmelserna åvilar arbetarskyddsstyrelsen inom dess verksamhetsområde och naturvårdsverket i övrigt. Under arbetarskyddsstyrelsen utövas den närmare tillsynen av yrkesinspektionen. I övrigt utövar länsstyrelsen den närmare tillsynen inom länet och hälsovårdsnämnden den omedelbara tillsynen inom kommunen.

Vattenlagen (1918: 523)

Atgärder som innebär byggande i vatten skall enligt vattenlagen prövas av vattendomstol såvitt avser byggnadsföretagets inverkan på vattenföring, vattenstånd o. d. Med byggande i vatten avses i första hand uppförande av damm, bro, brygga, vall, hus eller annan anläggning lik-

som fyllning, pålning m. m. Till byggande i vatten hänförs även sådana åtgärder som intag av kylvatten eller vatten för produktionsprocess, reglering, rensning samt utläggning av ledning i vatten m. m. Enligt vattenlagen är det i princip förbjudet att kasta ut, släppa ut eller lägga upp fasta ämnen så att de kan vålla uppgrundning eller hinder för vattnets fria lopp.

Om vattenbyggnadsföretag innebär uppförande av anläggning som är miljöfarlig, t. ex. massafabrik, krävs såväl tillstånd enligt vattenlagen som tillstånd eller dispens enligt miljöskyddslagen. En viss dubbelprövning förekommer alltså. F. n. pågår översyn av vattenlagen. Enligt direktiven till utredningen (Ju 1969: 58) skall de sakkunniga utforma ett prövningssystem för vattenbyggnadsfrågorna som överensstämmer med det som gäller på miljövårdsområdet.

Lagen (1966: 314) om kontinentalsockeln

Med kontinentalsockeln förstås i lagen havsbotten och dess underlag inom allmänt vattenområde och inom det havsområde utanför Sveriges territorialgräns som regeringen bestämmer i enlighet med 1958 års Genève-konvention om kontinentalsockeln (1 §). Rätten att utforska kontinentalsockeln och att utvinna dess naturtillgångar tillkommer enligt 2 § staten. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får enligt 3 § meddela tillstånd för annan än staten att utforska kontinentalsockeln och att utvinna naturtillgångar från denna. Sådant tillstånd meddelas av regeringen eller, vad gäller tillstånd till sand-, grus- eller stentäkt, av industriverket. Vid tillstånd kan fogas föreskrift bl. a. till förebyggande av vattenförorening eller till skydd för sjöfarten, fisket eller annat enskilt eller allmänt intresse (4 §).

Byggnadslagen (1947: 385)

Enligt 136 a § byggnadslagen skall regeringen i vissa fall pröva tillkomsten och lokaliseringen av industriell eller liknande verksamhet, som är av väsentlig betydelse för hushållningen med energi eller med landets samlade mark- och vattentillgångar. Bestämmelserna är tillämpliga på både nyanläggning och utvidgning av sådan verksamhet. I samma lagrum anges närmare vilka slag av verksamhet som skall prövas. Om regeringen för visst fall finner att en sådan prövningspliktig verksamhet inte är av väsentlig betydelse för hushållningen med energi eller med landets samlade mark- och vattentillgångar kan regeringen medge undantag från prövningsskyldigheten. Utvidgning av prövningsskyldig verksamhet skall prövas om regeringen i visst fall beslutar härom. Nyanläggning och utvidgning av sådan verksamhet skall i andra fall än som nu nämnts prövas om regeringen så beslutar.

Konventionen

I konventionens inledning betonas att den marina miljön och dess fauna och flora är av avgörande betydelse för alla länder. De fördragslutande parterna är eniga om att gemensamt handlande på nationellt, regionalt och globalt plan är väsentligt för att förhindra och bekämpa havsförorening. Parterna uttalar sin övertygelse om att internationella åtgärder för att kontrollera havsförorening från landbaserade källor kan och bör vidtas utan dröjsmål för att skydda den marina miljön från förorening av alla slag. I inledningen erinras också om Oslokonventionen om förhindrande av havsföroreningar genom dumpning från fartyg och luftfartyg.

Enligt artikel 1 förbinder sig de fördragsslutande parterna att vidta alla tänkbara åtgärder för att förhindra förorening av havet. Därmed avses utsläpp av ämnen eller energi i den marina miljön som medför risk för människors hälsa, skada på de levande tillgångarna och på de marina ekosystemen, skada på skönhets- och rekreationsvärden eller ingrepp i annan rättmätig användning av havet. Man förbinder sig att såväl var för sig som gemensamt godkänna åtgärder för att bekämpa havsförorening från landbaserade källor och därvid också harmonisera sin politik. Konventionen är tillämplig på havsområdet inom de delar av Atlanten och Norra Ishavet med angränsande hav som ligger norr om 36° nordlig bredd och mellan 42° västlig längd och 51° östlig längd (artikel 2). Undantagna är Östersjön och Bälten söder och öster om linjer dragna från Hasenøre Hoved till Gniben Odde, från Korshage till Spodsbjerg och från Gilbjerg Hoved till Kullen. Medelhavet med anslutande havsvikar ingår inte heller. I konventionsområdet ingår också Atlanten norr om 59° nordlig bredd mellan 44° västlig längd och 42° västlig längd.

Artikel 3 innehåller definitioner av vissa begrepp som används i konventionen. Med "förorening från landbaserade källor" avses förorening av havsområdet genom vattendrag, från kuster, genom undervattens- eller övriga rörledningar och från byggnadskonstruktioner placerade under en fördragsslutande stats jurisdiktion inom konventionsområdet.

De fördragsslutande parterna skall gemensamt eller var för sig genomföra program och åtgärder för att fortast möjligt avlägsna förorening av havsområdet från landbaserade källor genom ämnen som är förtecknade i konventionens bilaga A, del I. Vad gäller ämnen som finns upptagna i bilaga A, del II skall parterna vidta åtgärder för att minska eller avlägsna sådana föroreningar (artikel 4). För att utsläpp av dessa ämnen ska få ske måste nationell myndighet ha godkänt detta. De fördragsslutande parterna kan dessutom vidta åtgärder för att förebygga, minska eller avlägsna förorening av ämne som inte finns med i bilaga A, om det har vetenskapligt bevisats att allvarlig fara kan uppstå i havsområdet genom

detta ämne. I konventionens bilaga A, del I upptas bl. a. kvicksilver, kadmium, beständiga oljor och kolväten av petroleumsprung. I del II har upptagits ämnen som torde vara mindre skadliga även om de har liknande egenskaper som ämnen i del I. Här upptas bl. a. organiska fosfor-, kisel- och tennföreningar, arsenik, krom, koppar, bly, nickel och zink.

I artikel 5 behandlas förorening av havsområdet från landbaserade källor genom radioaktiva ämnen. För att förebygga och avlägsna sådana föroreningar förbinder sig de fördragsslutande staterna bl. a. att ta hänsyn till rekommendationer från behöriga internationella organisationer och organ.

De fördragsslutande parterna åtar sig att söka minska nuvarande förorening och att förebygga ny förorening från landbaserade källor inbegripet förorening från nya ämnen (artikel 6). Parterna skall i sammanhanget ta hänsyn till typ och mängd av förorenande ämnen liksom graden av befintlig förorening. Parterna skall även ta hänsyn till beskaffenhet och upptagningsförmåga hos mottagande vatten i havsområdet.

Parterna är vidare överens om att genomföra dessa åtgärder på ett sådant sätt att ökad förorening av haven utanför konventionsområdet undviks. Förorening av konventionsområdet från annat än landbaserade källor skall också undvikas (artikel 7).

I artikel 8 framhålls att ingen bestämmelse i konventionen skall tolkas så att de fördragsslutande parterna hindras vidta mera långtgående åtgärder för att bekämpa havsförorening.

Enligt artikel 9 kan särskilda samarbetsavtal upprättas beträffande förorening från landbaserade källor som kommer från en fördragsslutande stats territorium genom ämnen som inte finns med i konventionens bilaga A, del I, och som kan skada en eller flera av konventionens parter.

I artikel 10 anges att parterna skall upprätta gemensamma program för vetenskaplig och teknisk forskning för att minska havsförorening från landbaserade källor.

Likaså skall ett övervakningssystem successivt upprättas inom konventionsområdet för att göra det möjligt att så tidigt som möjligt beräkna graden av havsförorening (artikel 11). Med hjälp av övervakningssystemet skall också effektiviteten hos de åtgärder som vidtagits kunna kontrolleras.

Enligt artikel 12 åtar sig varje fördragsslutande part att övervaka att bestämmelserna i konventionen uppfylls. Parterna skall bl. a. meddela kommissionen de rättsliga och administrativa åtgärder som de vidtagit för att fullgöra bestämmelserna.

Vid behov skall de fördragsslutande parterna bistå varandra för att förhindra händelser som kan leda till förorening från landbaserade källor (artikel 13). Parterna skall även bistå varandra för att minska

följderna av sådana händelser och utbyta information i anslutning härtill.

Bestämmelserna i konventionen kan ej åberopas mot fördragsslutande part om föreningen har sitt ursprung i en icke fördragsslutande parts territorium (artikel 14). Den fördragsslutande parten skall dock eftersträva att samarbeta med icke fördragsslutande stat för att möjliggöra fullständig tillämpning av konventionen.

En kommission med företrädare för varje fördragsslutande part skall upprättas enligt artikel 15.

Artikel 16 innehåller en uppräknning av kommissionens uppgifter. Kommissionen skall bl. a. utöva allmän övervakning över tillämpningen av konventionen. Den skall allmänt granska havens tillstånd inom konventionsområdet. Kommissionen skall vidare utarbeta program och åtgärder för att avlägsna eller minska förorening från landbaserade källor. Dessutom skall kommissionen motta och granska information samt sprida den till fördragsslutande stater enligt bestämmelserna i konventionen.

I artikel 17 anges att de fördragsslutande parterna till kommissionen skall översända resultaten av den övervakning som skall ske enligt bestämmelserna i konventionen. Likaså skall information översändas beträffande de ämnen som finns upptagna i bilagorna till konventionen och som har benägenhet att spridas i havsområdet. Vidare skall de fördragsslutande parterna söka förbättra insamlingsteknikerna, vilket kan bidra till revidering av programmen för att minska föroreningar.

Enligt artikel 18 skall kommissionen fastställa sin egen arbetsordning och sina egna finansiella föreskrifter. Besluten skall vara enhälliga. Kommissionen skall också enhälligt anta program och åtgärder för att minska eller avlägsna föroreningar från landbaserade källor. Om enighet inte kan nås, kan kommissionen anta program eller åtgärder med tre fjärdedels majoritet. Programmen eller åtgärderna skall då träda ikraft tvåhundra dagar efter deras antagande för de fördragsslutande parter som röstat för dem om kommissionen inte anger annan tidpunkt. För annan part gäller att den kan anta programmet eller åtgärderna när som helst vid en senare tidpunkt. Kommissionen kan även anta rekommendationer beträffande ändringar till konventionens bilaga A med tre fjärdedels majoritet. Sådan rekommendation skall underställas regeringarna i de fördragsslutande staterna för godkännande. Har ingen erinran inkommit till kommissionen inom tvåhundra dagar träder ändringen i kraft för alla fördragsslutande parter tvåhundratrettio dagar efter röstningen inom kommissionen.

I artikel 19 fastslås att Europeiska ekonomiska gemenskapen har rätt till samma antal röster som antalet medlemsstater som är fördragsslutande parter i konventionen. Den Europeiska ekonomiska gemenskapen skall inte utöva sin rösträtt i de fall då dess medlemsstater utövar sin och omvänt.

Depositarieregeringen skall enligt artikel 20 kalla till kommissionens första sammanträde så snart som möjligt efter det att konventionen trätt i kraft.

I artikel 21 anges att tvist mellan fördragsslutande parter beträffande tolkning eller tillämpning av konventionen skall på begäran av någon av dessa parter underställas skiljedom enligt bestämmelserna i konventionens bilaga B.

Ratifikationsinstrumenten skall förvaras hos Frankrikes regering (artikel 23). Konventionen skall vara öppen för anslutning för varje stat som inbjudits till den diplomatiska konferensen rörande konventionen till förhindrande av havsföroreningar från landbaserade källor och av Europeiska ekonomiska gemenskapen (artikel 24). Konventionen skall även vara öppen för anslutning av annan fördragsslutande stat till Oslokonventionen. Dessutom kan de fördragsslutande parterna enhälligt anmoda andra stater att ansluta sig till konventionen.

Konventionen träder i kraft den trettionde dagen efter det att det sjunde ratifikations- eller anslutningsinstrumentet deponerats (artikel 25). För varje stat som ratificerar konventionen eller ansluter sig till den efter det att det sjunde ratifikations- eller anslutningsinstrumentet deponerats skall konventionen träda i kraft trettionde dagen efter det att den tillträdande staten deponerat sitt instrument.

Två år efter det att konventionen trätt i kraft för en stat kan denna stat frånträda konventionen genom skriftlig uppsägning till depositarieregeringen (artikel 26). Sådan uppsägning träder i kraft ett år efter det den mottagits. En konferens i syfte att revidera eller ändra konventionen kan sammankallas på begäran av kommissionen. För detta krävs två tredjedels majoritet (artikel 27).

Enligt artikel 28 skall depositarieregeringen underrätta fördragsslutande parter om undertecknande av konventionen, om deposition av ratifikationsinstrument och om meddelanden om frånträdan. Dagen för konventionens ikraftträdande skall även meddelas. I artikel 29 fastslås att originalet till konventionen skall deponeras hos Frankrikes regering.

Remissyttrandena

Alla remissinstanser utom *Sveriges industriförbund* och *Sveriges kemiska industrikontor* tillstyrker eller lämnar utan erinran att Sverige ansluter sig till konventionen.

SMHI, *koncessionsnämnden för miljöskydd*, *Svenska hamnförbundet*, *Svenska kommunförbundet* och *Sveriges fiskares riksförbund* betonar särskilt vikten av internationellt samordnade insatser till skydd av den marina miljön. *Fiskeristyrelsen* noterar med stor tillfredsställelse tillkomsten av ytterligare en konvention som skall skydda och bevara be-

tydelsefulla högproduktiva fiskevatten. *Statens industriverk* påpekar att den svenska miljövårdslagstiftningen i ett internationellt perspektiv ligger så väl framme att den föreslagna konventionen för svensk industri kommer att förorsaka betydligt mindre uppoffringar och kostnadsfördyringar än för industrin i de flesta andra länder som ansluter sig till konventionen.

Sveriges industriförbund anser att miljöskyddslagen skulle behöva revideras för att Sverige skall kunna ansluta sig till konventionen.

Enligt *statens naturvetenskapliga forskningsråd* måste de åtaganden och åtgärder som de avtalsslutande parterna samtycker till ses som de första stegen mot betydligt strängare bestämmelser om vilka utsläpp som kan få göras i havet. *Svenska hamnförbundet* understryker angelägenheten av att kraftfulla åtgärder vidtas för att begränsa den förorening av haven som sker från landbaserade källor. Förbundet påpekar vidare att det internationella samarbetet för att skydda den marina miljön hittills mest inriktats på att eliminera föroreningar från fartyg, vilka dock förorsakar en förhållandevis ringa del av den totala nedsmutsningen.

Svenska naturskyddsföreningen anför att en god tillämpning och ett kraftfullt agerande av kommissionen kan göra konventionen till ett synnerligen viktigt instrument för naturvården.

SMHI, generaltullstyrelsen och *Svenska hamnförbundet* påpekar att bl. a. Kattegattområdet täcks av både den nu aktuella konventionen och av konventionen om skydd av Östersjöns marina miljö. *Svenska hamnförbundet* anser att detta förhållande kan medföra osäkerhet om vilken konventions bestämmelser som skall gälla. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* anser emellertid att förhållandet inte behöver medföra problem för länsstyrelsen under förutsättning att en central svensk myndighet svarar för de internationella kontakterna. *Sveriges industriförbund* konstaterar också i likhet med *Sveriges kemiska industrikontor* att de svenska väst- och östkusterna uppenbarligen kommer att underkastas två olika konventioner med olika ambitionsnivå. Enligt förbundet bör Sverige i fortsättningen koncentrera sig på att uppfylla ambitionsnivån i Östersjökonventionen och Öresundsavtalet.

Behovet av ökad forskning och samordning mellan de olika konventionerna rörande havsförorening understryks av *sjöfartsverket, SMHI, statens naturvårdsverk, statens naturvetenskapliga forskningsråd* och *Svenska naturskyddsföreningen*. *Kommunförbundet* betonar behovet av ytterligare insatser från svensk sida för att skapa kunskap och sprida information om den miljö- och resursförstörelse som hotar livsmiljön. Sverige bör därför aktivt bidra till att kartlägga vilka olika miljöskyddsinsatser som krävs av varje land för att minska föroreningar eller skydda ömtåliga miljöer.

Chefen för marinen och *fiskeristyrelsen* förklarar sig beredda att med

tillgängliga resurser delta i övervakningen av konventionens efterlevnad. *Sjöfartsverket*, *SMHI* och *generaltullstyrelsen* understryker behovet av att samordna olika internationella övervakningssystem mot havsföroreningar. *Svenska naturskyddsföreningen* anser att förutsättningar finns för Sverige att spela en mer aktiv roll vid tillkomsten av ett övervakningssystem enligt artikel 11, eftersom svenska myndigheter och svensk industri redan har betydande erfarenhet av automatisk provtagning och analys samt av datainsamling och databehandling i sådana sammanhang.

Föredraganden

Havet är en omistlig tillgång som det är nödvändigt att vi skyddar och hushållar med på ett riktigt sätt. Det är viktigt inte minst för fiskets skull. Havet har dock under lång tid använts som mottagare av alla handa avfallsutsläpp. Utsläppen har skett både från land och i form av dumpning från fartyg. Utsläppen från land har skett såväl från tätorternas avloppsnät som från industriella anläggningar. Kravet att skydda havet har efter hand vuxit sig allt starkare. Enskilda länder har vidtagit åtgärder i syfte att skydda havet. Dessa har varit betydelsefulla men inte alltid tillräckliga var för sig. Ett aktivt internationellt samarbete krävs för att minska föroreningsutsläpp och för att skydda och förbättra havsmiljön. Under senare år har de internationella strävandena att komma till rätta med havsföroreningarna varit glädjande stora. En rad konventioner med syfte att skydda havsmiljön har utarbetats. Andra konventioner befinner sig på förberedelsestadiet. Jag vill här kort nämna de konventioner som berör svenska kustvatten.

Konventionen om förhindrande av havsföroreningar genom dumpning från fartyg och luftfartyg, den s. k. Oslokonventionen, trädde i kraft den 7 april 1974 (prop: 1972: 71, JoU 1972: 37, rskr 1972: 235). Oslokonventionen är en s. k. regional konvention och avser Nordsjön och Nordostatlanten. Motsvarande frågor regleras också i en global konvention, den s. k. Londonkonventionen, om förhindrande av havsföroreningar till följd av dumpning av avfall. Den trädde i kraft den 30 augusti 1975 (prop. 1973: 111, JoU 1973: 27, rskr 1973: 234). Sverige har ratificerat dessa konventioner, som således syftar till att skydda havet från förorening genom dumpning.

1973 års havsföroreningskonvention om förhindrande av föroreningar från fartyg är också global. Den reglerar i fem s. k. annex föroreningar genom olja, kemikalier, toalettavfall och annat avfall. Inom vissa känsliga innanhav bland dem Östersjön gäller strängare bestämmelser. Konventionen torde inte träda i kraft förrän mot slutet av 1970-talet.

Genom 1974 års Helsingforskonvention om skydd av Östersjöområdets marina miljö regleras hanteringen av DDT och PCB. Utsläpp av bl. a. kvicksilver, kadmium, tenn och koppar får inte ske utan tillstånd

av nationell myndighet. Konventionen innehåller också bestämmelser för att förhindra vattenförorening från land, fartyg eller annan föroreningskälla. All dumpning förbjuds i princip. Konventionen beräknas kunna träda i kraft under första halvåret 1976.

Riksdagen har nyligen förelagts havsföroreningskonventionen och Helsingforskonventionen för godkännande (prop. 1975/76: 5 och 6).

En svensk-dansk överenskommelse för att skydda Öresund mot föroreningar trädde i kraft den 13 december 1974 (prop. 1974: 175, JoU 1974: 47, rskr 1974: 367). Överenskommelsen reglerar i första hand avloppsutsläppen från tätorterna på ömse sidor om Öresund. Som minimikrav föreskrivs längre gående rening än slamavskiljning. Inom områden med dålig vattenomsättning krävs biologisk och kemisk rening. Kraven skall vara uppfyllda senast inom fem år. Överenskommelsen föreskriver också effektiva åtgärder för att minska utsläpp från industrier.

Härutöver vill jag nämna att Förenta nationernas havsrättskonferens, som på nytt kommer att sammanträda i New York under tiden den 29 mars—22 maj 1976, har gjort ett avsevärt förarbete för en ramkonvention rörande skyddet och bevarandet av den marina miljön.

Som har framgått av min redogörelse är det internationella samarbetet rörande havsföroreningar omfattande. Internationella förhandlingar i syfte att utarbeta en regional konvention till förhindrande av havsförorening från landbaserade källor började så snart Oslokonventionen var klar. I detta arbete deltog företrädare för Belgien, Danmark, Frankrike, Irland, Island, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Förbundsrepubliken Tyskland och Österrike. Dessutom deltog observatörer från Finland och Italien. Konventionen om förhindrande av havsförorening från landbaserade källor öppnades för undertecknande i Paris den 4 juni 1974. Sverige undertecknade konventionen den 11 juni samma år. Den 15 juli 1975 hade konventionen undertecknats av 13 länder och av Europeiska ekonomiska gemenskapen.

I konventionen definieras "förorening från landbaserade källor" som förorening av havsområdet genom vattendrag, från kusten inbegripet utsläpp genom undervattens- eller övriga rörledningar samt från byggnadskonstruktioner placerade under en fördragsslutande stats jurisdiktion inom konventionsområdet.

Konventionen avser Nordsjön och Nordostatlanten inbegripet kuststaternas territorialhav. Detta innebär att konventionen för svensk del berör kustområdet. Enligt konventionen förbinder sig de fördragsslutande parterna att vidta alla tänkbara åtgärder för att förhindra förorening av havet. Parterna åtar sig att gemensamt eller var för sig genomföra program och åtgärder för att fortast möjligt förhindra förorening av havsområdet från landbaserade källor genom ämnen, som är upptagna i konventionens bilaga A, del I. Däri har bl. a. upptagits kvick-

silver, kadmium, beständiga oljor och kolväten av petroleumursprung. I konventionens bilaga A, del II har upptagits ämnen som torde vara mindre skadliga även om de har liknande egenskaper som ämnen i del I. Här upptas bl. a. organiska fosfor-, kisel- och tennföreningar, arsenik, krom, koppar, bly, nickel och zink. För dessa ämnen gäller att utsläppen skall strängt begränsas.

De fördragsslutande parterna förbinder sig även att förebygga och förhindra förorening genom radioaktiva ämnen från landbaserade källor. I konventionen understryks också att förorening från nya ämnen skall förebyggas. Likaså skall förorening utanför konventionsområdet undvikas. Detta gäller även förorening av konventionsområdet från annat än landbaserade källor. Konventionen innebär också att program för vetenskaplig och teknisk forskning skall upprättas för att minska havsförorening från landbaserade källor. Likaså skall ett mätning- och övervakningssystem inrättas och drivas inom konventionsområdet.

Enligt konventionen skall en kommission upprättas med företrädare för varje fördragsslutande part. Kommissionen skall ha till uppgift att utöva allmän övervakning av tillämpningen av konventionen. Den skall också granska havens tillstånd inom konventionsområdet. Kommissionen skall utarbeta program och åtgärder för att förhindra eller minska förorening från landbaserade källor. Den skall ta emot och granska information och sprida den vidare till fördragsslutande stater enligt bestämmelserna i konventionen. Konventionen skall ratificeras, antas eller godkännas. För ett ikraftträdande krävs att detta görs av sju stater.

Konventionen har remissbehandlats. Remissinstanserna är i huvudsak positiva till en svensk anslutning till konventionen.

Behovet av internationellt samordnade insatser till skydd av den marina miljön är enligt min mening uppenbart. Den nu aktuella konventionen är ett viktigt komplement till Oslokonventionen. Båda konventionerna är betydelsefulla medel i kampen mot förorening av Nordsjön och Nordostatlanten. Jag förordar därför att Sverige tillträder den aktuella konventionen.

Ett antal remissinstanser har påpekat att bl. a. Kattgattområdet täcks både av den nu aktuella konventionen och av Helsingforskonventionen. I fall där flera konventioner täcker ett gemensamt vattenområde gäller den som har de strängaste kraven. Jag anser att ett sådant geografiskt överlappande inte behöver medföra några problem, särskilt som en samordning bl. a. av forsknings- och övervakningsarbetet bör komma till stånd. Det är därför också nödvändigt att de olika kommissioner som har tillsatts enligt de olika havsföroreningskonventionerna bedriver ett intimt samarbete. I likhet med vad remissinstanserna har framfört anser jag att det är viktigt att samordna forskning och övervakningssystem mellan de olika aktuella konventionerna rörande havsförorening. Jag räknar härvid för Sveriges del med att de undersökningar m. m. som kan

komma att behövas skall kunna utföras inom ramen för den forsknings- och undersökningsverksamhet i övrigt som bedrivs av berörda myndigheter och andra organ och med anlitande av de anslag som står till dessas förfogande.

En svensk anslutning till konventionen torde inte kräva någon särskild lagstiftning. Konventionens tillämpning på svenska förhållanden kan regleras genom miljöskyddslagen (1969: 387), lagen (1973: 329) om hälso- och miljöfarliga varor, vattenlagen (1918: 523), lagen (1966: 143) om kontinentalsockeln och byggnadslagen (1947: 385).

Eftersom den aktuella konventionen i stort sett omfattar samma geografiska område som Oslokonventionen kan man utgå från att ett nära samarbete kommer att äga rum mellan de båda kommissionerna och från bl. a. svensk sida har hävdats att ett gemensamt sekretariat bör eftersträvas. Sveriges kostnader för att medverka i den fortsatta tillämpningen av konventionen torde i huvudsak begränsas till att avse dels en andel av utgifterna för kommissionens sekretariat, dels kostnaderna för resor m. m. för svenska deltagare i de möten som föranleds av konventionens tillämpning. Det är inte möjligt att nu ange storleken av dessa kostnader. De bör täckas från nionde huvudtitelns förslagsanslag Bidrag till vissa internationella organisationer m. m.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att godkänna konventionen om förhindrande av havsförorening från landbaserade källor.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition förelägga riksdagen vad föredraganden har anfört för den åtgärd som han har hemställt om.

Konvention om förhindrande av havsförorening från landbaserade källor

De fördragsslutande parterna,
som inser att den marina miljön med sin fauna och flora är av utomordentlig betydelse för alla nationer;

som beaktar att den ekologiska jämvikten och rättmätig användning av havet allt mer hotas av förorening;

som beaktar rekommendationerna från Förenta Nationernas miljökonferens i Stockholm i juni 1972;

som inser att gemensamt handlande på nationellt, regionalt och globalt plan är väsentligt för att förhindra och bekämpa havsförorening;

som är övertygade att internationella åtgärder för att kontrollera havsförorening från landbaserade källor kan och bör vidtas utan dröjsmål som en del av fortgående och följdriktiga åtgärder för att skydda den marina miljön från förorening av alla slag, inbegripet nuvarande ansträngningar att bekämpa förorening av internationella vatten;

som beaktar att det bör ligga i de staters gemensamma intresse, vilka beröras av samma havsområde, att samarbeta på regionalt eller subregionalt plan;

som erinrar om konventionen om förhindrande av havsföroreningar genom dumpning från fartyg och luftfartyg, som slöts i Oslo den 15 februari 1972;

har kommit överens om följande:

Artikel 1

1. De fördragsslutande parterna förbinder sig att vidta alla tänkbara åtgärder för att hindra förorening av havet varmed förstås av människan direkt eller indirekt orsakade utsläpp av ämnen eller energi i den marina miljön (flodmynningar inbegripna), som medför sådana skadliga följder som risk för människors hälsa, skada på de levande tillgångarna och på de marina eko-

Convention for the prevention of marine pollution from land-based sources

The contracting parties:

recognizing that the marine environment and the fauna and flora which it supports are of vital importance to all nations;

mindful that the ecological equilibrium and the legitimate uses of the sea are increasingly threatened by pollution;

considering the recommendations of the United Nations Conference on the Human Environment, held in Stockholm in June 1972;

recognizing that concerted action at national, regional and global levels is essential to prevent and combat marine pollution;

convinced that international action to control the pollution of the sea from land-based sources can and should be taken without delay, as part of progressive and coherent measures to protect the marine environment from pollution, whatever its origin, including current efforts to combat the pollution of international waterways;

considering that the common interests of States concerned with the same marine area should induce them to cooperate at regional or sub-regional levels;

recalling the Convention for the Prevention of Marine Pollution by Dumping from Ships and Aircraft concluded in Oslo on 15 February 1972;

Have agreed as follows:

Article 1

1. The Contracting Parties pledge themselves to take all possible steps to prevent pollution of the sea, by which is meant the introduction by man, directly or indirectly, of substances or energy into the marine environment (including estuaries) resulting in such deleterious effects as hazards to human health, harm to living resources and to marine eco-systems, damage to amenities or

systemen, skada på skönhets- och rekrea-tionsvärden eller störning av annan rättmätig användning av havet.

2. De fördragsslutande parterna skall var för sig och gemensamt vidta åtgärder för att bekämpa havsförorening från land-baserade källor i enlighet med bestämmel-serna i denna konvention och skall harmo-nisera sin politik i detta avseende.

Artikel 2

Denna konvention skall tillämpas på havsområdet inom nedanstående gränser:

a) de delar av Atlanten och Norra Isha-vet och angränsande hav som sträcker sig norr om 36° nordlig bredd och mellan 42° västlig längd och 51° östlig längd utom:

i) Östersjön och Bälten söder och öster om linjer från Hasenøre Hoved till Gni-ben Odde, från Korsbage till Spodsbjerg och från Gilbjerg Hoved till Kullen och

ii) Medelhavet och därtill gränsande hav till skärningspunkten mellan 36° nordlig bredd och 5°36' västlig längd;

b) den del av Atlanten som sträcker sig norr om 59° nordlig bredd och mellan 44° västlig längd och 42° västlig längd.

Artikel 3

I denna konvention avses med

a) "havsområde" öppna havet, de för-dragsslutande parternas territorialhav och vatten på landsidan om de baslinjer varifrån bredden på territorialhavet mäts och som sträcker sig i fråga om vattendrag, försåvitt icke annorlunda beslutas enligt artikel 16 c) i denna konvention, till sötvattengränsen;

b) "sötvattengräns" den plats i vatten-draget där det vid ebb och i en period av lågt sötvattenflöde förekommer en märkbar ökning av salthalten på grund av förekomst av havsvatten;

c) "förorening från landbaserade källor" förorening av havsområdet

interference with other legitimate uses of the sea.

2. The Contracting Parties shall adopt individually and jointly measures to combat marine pollution from land-based sources in accordance with the provisions of the present Convention and shall harmonize their policies in this regard.

Article 2

The present Convention shall apply to the maritime area within the following lim-its:

a) those parts of the Atlantic and Arctic Oceans and the dependent seas which lie North of 36° north latitude and between 42° west longitude and 51° east longitude, but excluding:

i) the Baltic Sea and Belts lying to the south and east of lines drawn from Hase-nore Head to Griben Point, from Kors-hage to Spodsbjerg and from Gilbjerg Head to Kullen, and

ii) the Mediterranean Sea and its de-pendent seas as far as the point of inter-section of the parallel of 36° north lati-tude and the meridian of 5°36' west longitude;

b) that part of the Atlantic Ocean north of 59° north latitude and between 44° west longitude and 42° west longitude.

Article 3

For the purpose of the present Conven-tion:

a) "Maritime area" means: the high seas, the territorial seas of Contracting Parties and waters on the landward side of the base lines from which the breadth of the territo-rial sea is measured and extending in the case of watercourses, unless otherwise de-cided under article 16 c) of the present Convention, up to the freshwater limit;

b) "Freshwater limit" means: the place in the watercourse where, at low tide and in a period of low freshwater flow, there is an appreciable increase in salinity due to the presence of seawater;

c) "Pollution from land-based sources" means: the pollution of the maritime area

- i) genom vattendrag,
- ii) från kusten, inbegripet utsläpp genom undervattens- eller övriga rörledningar,
- iii) från byggnadskonstruktioner placerade under en fördragsslutande stats jurisdiktion inom gränserna för denna konventions tillämpningsområde.

- i) through watercourses,
- ii) from the coast, including introduction through underwater or other pipelines,
- iii) from man-made structures placed under the jurisdiction of a Contracting Party within the limits of the area to which the present Convention applies.

Artikel 4

1. Fördragsslutande parter åtar sig att:

a) förhindra, om så erfordras etappvis, förorening av havsområdet från landbaserade källor genom ämnen som förtecknas i del I, bilaga A till denna konvention;

b) strängt begränsa förorening av havsområdet från landbaserade källor genom ämnen förtecknade i del II, bilaga A till denna konvention.

2. För att genomföra de åtaganden som avses i denna artikel, stycket 1, skall de fördragsslutande parterna gemensamt eller var och en för sig, alltefter omständigheterna, fullfölja program och åtgärder:

a) för förhindrande fortast möjligt av förorening av havsområdet från landbaserade källor genom ämnen förtecknade i del I, bilaga A till denna konvention;

b) för minskning eller, alltefter omständigheterna, förhindrande av förorening av havsområdet från landbaserade källor genom ämnen som förtecknas i del II, bilaga A, till denna konvention. Dessa ämnen får utsläppas först sedan vederbörande myndigheter har lämnat sitt godkännande inom varje fördragsslutande stat. Sådant godkännande skall regelbundet granskas.

3. De program och åtgärder som vidtagits enligt denna artikel, stycket 2, skall, alltefter omständigheterna, inbegripa särskilda regler eller normer tillämpliga på miljöns beskaffenhet, utsläpp i havsområdet, sådana utsläpp i vattendrag som påverkar havsområdet och sammansättningen och användningen av ämnen och produkter. Dessa program och åtgärder skall ta hänsyn till den senaste tekniska utvecklingen.

Programmen skall innehålla tidsfrister för programmens fullgörande.

Article 4

1. The Contracting Parties undertake:

a) to eliminate, if necessary by stages, pollution of the maritime area from land-based sources by substances listed in Part I of Annex A to the present Convention;

b) to limit strictly pollution of the maritime area from land-based sources by substances listed in Part II of Annex A to the present Convention.

2. In order to carry out the undertakings in paragraph 1 of this Article, the Contracting Parties, jointly or individually as appropriate, shall implement programmes and measures:

a) for the elimination, as a matter of urgency, of pollution of the maritime area from land-based sources by substances listed in Part I of Annex A to the present Convention;

b) for the reduction or, as appropriate, elimination of pollution of the maritime area from land-based sources by substances listed in Part II of Annex A to the present Convention. These substances shall be discharged only after approval has been granted by the appropriate authorities within each contracting State. Such approval shall be periodically reviewed.

3. The programmes and measures adopted under paragraph 2 of this article shall include, as appropriate, specific regulations or standards governing the quality of the environment, discharges into the maritime area, such discharges into watercourses as affect the maritime area, and the composition and use of substances and products. These programmes and measures shall take into account the latest technical developments.

The programmes shall contain time-limits for their completion.

4. De fördragsslutande parterna kan dessutom, tillsammans eller var och en för sig, alltefter omständigheterna, fullgöra program eller åtgärder för att förekomma, minska eller förhindra förorening av havsområdet från landbaserade källor genom ett ämne som då ej förekommer i bilaga A till denna konvention, om det vetenskapligt bevisats att allvarlig fara kan uppstå i havsområdet genom detta ämne och om snabba åtgärder måste vidtas.

Artikel 5

1. De fördragsslutande parterna åtar sig att vidta åtgärder för att förekomma och, alltefter omständigheterna, förhindra förorening av havsområdet från landbaserade källor genom radioaktiva ämnen som avses i del III, bilaga A, till denna konvention.

2. Med beaktande av skyldigheter enligt andra fördrag och konventioner skall de fördragsslutande staterna vid fullgörandet av detta åtagande:

a) helt och fullt ta hänsyn till behöriga internationella organisationers och organs rekommendationer;

b) ta hänsyn till de övervakningsförfaranden som rekommenderas av dessa internationella organisationer och organ;

c) samordna sin övervakning och sitt studium av radioaktiva ämnen i enlighet med artiklarna 10 och 11 i denna konvention.

Artikel 6

1. I avsikt att skydda och förbättra beskaffenheten av den marina miljön skall de fördragsslutande parterna med beaktande av bestämmelserna i artikel 4 eftersträva att

a) minska nuvarande förorening från landbaserade källor;

b) förebygga varje ny förorening från landbaserade källor inbegripet förorening från nya ämnen.

2. Vid fullgörande av detta åtagande skall de fördragsslutande parterna beakta

a) typ och mängd av förorenande ämnen i fråga;

b) existerande föroreningsgrad;

c) beskaffenheten och upptagningsförmågan hos mottagande vatten i havsområdet;

4. The Contracting Parties may, furthermore, jointly or individually as appropriate, implement programmes or measures to forestall, reduce or eliminate pollution of the maritime area from land-based sources by a substance not then listed in Annex A to the present Convention, if scientific evidence has established that a serious hazard may be created in the maritime area by that substance and if urgent action is necessary.

Article 5

1. The Contracting Parties undertake to adopt measures to forestall and, as appropriate, eliminate pollution of the maritime area from land-based sources by radio-active substances referred to in Part III of Annex A of the present Convention.

2. Without prejudice to their obligations under other treaties and conventions, in implementing this undertaking the Contracting Parties shall:

a) take full account of the recommendations of the appropriate international organisations and agencies;

b) take account of the monitoring procedures recommended by these international organisations and agencies;

c) coordinate their monitoring and study of radio-active substances in accordance with Articles 10 and 11 of the present Convention.

Article 6

1. With a view to preserving and enhancing the quality of the marine environment, the Contracting Parties, without prejudice to the provisions of Article 4, shall endeavour:

a) to reduce existing pollution from land-based sources;

b) to forestall any new pollution from land-based sources, including that which derives from new substances.

2. In implementing this undertaking, the Contracting Parties shall take account of:

a) the nature and quantities of the pollutants under consideration;

b) the level of existing pollution;

c) the quality and absorptive capacity of the receiving waters of the maritime area;

d) behovet av en integrerad planeringspolitik som överensstämmer med de krav som miljöskyddet ställer.

Artikel 7

De fördragsslutande parterna överenskommer om att tillämpa de åtgärder de antar så att ökad förorening undviks

— av haven utanför det område varpå denna konvention är tillämplig;

— av det havsområde som avses i denna konvention från annat än landbaserade källor.

Artikel 8

Ingen bestämmelse i denna konvention skall tolkas så att de fördragsslutande staterna hindras vidta mera långtgående åtgärder för att bekämpa havsförorening från landbaserade källor.

Artikel 9

1. När förorening från landbaserade källor som kommer från en fördragsslutande stats territorium genom ämnen som ej förtecknas i del I, bilaga A till denna konvention, kan påverka en eller flera av parterna i denna konvention, förbinder sig de fördragsslutande parterna i fråga att på någon deras begäran rådgöra med varandra för att få till stånd ett samarbetsavtal.

2. På begäran av varje berörd fördragsslutande part skall den kommission som avses i artikel 15 i denna konvention överväga frågan och eventuellt ge rekommendationer för att nå en tillfredsställande lösning.

3. De särskilda överenskommelser som anges i stycket 1 i denna artikel kan bland annat ange de områden varpå de skall tillämpas, de kvalitetsmål som skall uppnås och metoderna för att uppnå dessa mål, inbegripet metoder för tillämpning av lämpliga normer och den vetenskapliga och tekniska information som skall samlas.

4. De fördragsslutande parter som undertecknat dessa särskilda överenskommelser skall genom kommissionens förmedling underrätta övriga fördragsslutande parter

d) the need for an integrated planning policy consistent with the requirement of environmental protection.

Article 7

The Contracting Parties agree to apply the measures they adopt in such a way as to avoid increasing pollution:

— in the seas outside the area to which the present Convention applies;

— in the maritime area covered by the present Convention originating otherwise than from land-based sources.

Article 8

No provision of the present Convention shall be interpreted as preventing the Contracting Parties from taking more stringent measures to combat marine pollution from land-based sources.

Article 9

1. When pollution from land-based sources originating from the territory of a Contracting Party by substances not listed in Part 1 of Annex A of the present Convention is likely to prejudice the interests of one or more of the other Parties to the present Convention, the Contracting Parties concerned undertake to enter into consultation, at the request of any one of them, with a view to negotiating a co-operation agreement.

2. At the request of any Contracting Party concerned, the Commission referred to in Article 15 of the present Convention shall consider the question and may make recommendations with a view to reaching a satisfactory solution.

3. The special agreements specified in paragraph 1 of this Article may, among other things, define the areas to which they shall apply, the quality objectives to be achieved, and the methods for achieving these objectives including methods for the application of appropriate standards and the scientific and technical information to be collected.

4. The Contracting Parties signatory to these special agreements shall, through the medium of the Commission, inform the other Contracting Parties of their purport

om deras innebörd och om de framsteg som gjorts beträffande deras praktiska tillämpning.

Artikel 10

De fördragsslutande parterna överenskommer om att upprätta kompletterande eller gemensamma program för vetenskaplig och teknisk forskning, inbegripet forskning rörande bästa metoder för att avlägsna eller ersätta skadliga ämnen i syfte att minska havsförorening från landbaserade källor och förmedla sålunda erhållen information till varandra. Härvid skall hänsyn tas till det arbete som utförs inom dessa områden av vederbörande internationella organisationer och organ.

Artikel 11

De fördragsslutande parterna överenskommer om att efter hand inrätta och driva ett övervakningssystem inom det område som avses i denna överenskommelse, vilket gör det möjligt

- att så tidigt som möjligt fastställa graden av havsförorening;
- att fastställa effektiviteten av åtgärder för minskning av havsförorening från landbaserade källor vilka vidtagits enligt bestämmelserna i denna konvention.

De fördragsslutande parterna skall därför fastställa sätt och medel att fullfölja, individuellt eller gemensamt, systematiska och tillfälliga övervakningsprogram. Dessa program skall ta hänsyn till forskningsfartygens och övriga anordningars placering inom övervakningsområdet.

Programmen skall ta hänsyn till liknande program som tillämpas i enlighet med redan gällande konventioner och av vederbörande internationella organisationer och organ.

Artikel 12

1. Varje fördragsslutande part åtar sig att säkerställa uppfyllandet av bestämmelserna i denna konvention och att inom sitt territorium vidta lämpliga åtgärder för att förhindra och beivra uppträdande som kränker bestämmelserna i denna konvention.

2. De fördragsslutande parterna skall meddela kommissionen de rättsliga och ad-

and of the progress made in putting them into effect.

Article 10

The Contracting Parties agree to establish complementary or joint programmes of scientific and technical research, including research into the best methods of eliminating or replacing noxious substances so as to reduce marine pollution from land-based sources, and to transmit to each other the information so obtained. In doing so they shall have regard to the work carried out, in these fields, by the appropriate international organizations and agencies.

Article 11

The Contracting Parties agree to set up progressively and to operate within the area covered by the present Convention a permanent monitoring system allowing:

- the earliest possible assessment of the existing level of marine pollution;
- the assessment of the effectiveness of measures for the reduction of marine pollution from land-based sources taken under the terms of the present Convention.

For this purpose the Contracting Parties shall lay down the ways and means of pursuing individually or jointly systematic and ad hoc monitoring programmes. These programmes shall take into account the deployment of research vessels and other facilities in the monitoring area.

The programmes shall take into account similar programmes pursued in accordance with conventions already in force and by the appropriate international organisations and agencies.

Article 12

1. Each Contracting Party undertakes to ensure compliance with the provisions of this Convention and to take in its territory appropriate measures to prevent and punish conduct in contravention of the provisions of the present Convention.

2. The Contracting Parties shall inform the Commission of the legislative and admi-

ministrativa åtgärder som de har vidtagit för att fullgöra bestämmelserna i föregående stycke.

Artikel 13

De fördragsslutande parterna förbinder sig att bistå varandra alltefter omständigheterna för att förhindra händelser, som kan åstadkomma förorening från landbaserade källor, för att minska och avlägsna följderna av sådana händelser och för att utbyta information i detta syfte.

Artikel 14

1. Bestämmelserna i denna konvention kan ej åberopas mot fördragsslutande part i den mån parten, på grund av förorening som har sitt ursprung i en icke fördragsslutande stats territorium, är förhindrad att säkerställa fullständig tillämpning av bestämmelserna.

2. Nämnade fördragsslutande part skall dock eftersträva att samarbeta med icke fördragsslutande stat i fråga för att möjliggöra fullständig tillämpning av denna konvention.

Artikel 15

En kommission bestående av företrädare för varje fördragsslutande part tillsätts härmed. Kommissionen skall sammanträda regelbundet och vid varje tidpunkt då på grund av särskilda omständigheter så beslutas i enlighet med dess arbetsordning.

Artikel 16

Det skall vara kommissionens uppgift

a) att utöva allmän övervakning över tillämpningen av denna konvention;

b) att allmänt undersöka havens tillstånd inom det område där denna konvention tillämpas, effektiviteten hos de kontrollåtgärder som vidtas samt behovet av alla ytterligare eller annorlunda beskaffade åtgärder;

c) att i förekommande fall fastställa, på förslag av den eller de fördragsslutande parter som gränsar till samma vattendrag och med tillämpning av ett standardförfarande, den gräns till vilken havsområdet skall utsträckas i berörda vattendrag;

nistrative measures they have taken to implement the provisions of the preceding paragraph.

Article 13

The Contracting Parties undertake to assist one another as appropriate to prevent incidents which may result in pollution from land-based sources, to minimize and eliminate the consequences of such incidents, and to exchange information to that end.

Article 14

1. The provisions of the present Convention may not be invoked against a Contracting Party to the extent that the latter is prevented, as a result of pollution having its origin in the territory of a non-Contracting State, from ensuring their full application.

2. However, the said Contracting Party shall endeavour to cooperate with the non-Contracting State so as to make possible the full application of the present Convention.

Article 15

A Commission composed of representatives of each of the Contracting Parties is hereby established. The Commission shall meet at regular intervals and at any time when due to special circumstances it is so decided in accordance with its rules of procedure.

Article 16

It shall be the duty of the Commission:

a) to exercise overall supervision over the implementation of the present Convention;

b) to review generally the condition of the seas within the area to which the present Convention applies, the effectiveness of the control measures being adopted and the need for any additional or different measures;

c) to fix, if necessary, on the proposal of the Contracting Party or Parties bordering on the same watercourse and following a standard procedure, the limit to which the maritime area shall extend in that watercourse;

d) att i enlighet med artikel 4 i denna konvention utarbeta program och åtgärder för förhindrande eller minskning av förorening från landbaserade källor;

e) att lämna rekommendationer i enlighet med bestämmelserna i artikel 9;

f) att motta och granska information och sprida den till de fördragsslutande parterna enligt bestämmelserna i artiklarna 11, 12 och 17 i denna konvention;

g) att i enlighet med artikel 18 ge rekommendationer beträffande varje ändringsförslag i ämnesförteckningarna i bilaga A till denna konvention;

h) att utföra övriga uppgifter, som kan krävas enligt bestämmelserna i denna konvention.

Artikel 17

I enlighet med ett standardförfarande skall de fördragsslutande parterna till kommissionen översända:

a) resultaten av den övervakning som avses i artikel 11;

b) tillgänglig information, så detaljerad som möjligt, beträffande de ämnen som förtecknas i bilagorna till denna konvention och med benägenhet att spridas i havsområdet.

De fördragsslutande parterna skall efter hand söka förbättra tekniker för insamlande av sådana upplysningar som kan bidra till ändring av programmen för minskad förorening, vilka fastställts enligt artikel 4 i denna konvention.

Artikel 18

1. Kommissionen skall fastställa sin egen arbetsordning vilken skall antas enhälligt.

2. Kommissionen skall fastställa sina egna finansiella föreskrifter, som skall antas enhälligt.

3. Kommissionen skall enhälligt anta program och åtgärder för minskning eller avlägsnande av förorening från landbaserade källor varom stadgas i artikel 4, program för vetenskaplig forskning och övervakning, varom stadgas i artiklarna 10 och 11 samt avgöranden enligt artikel 16 c).

d) to draw up, in accordance with Article 4 of the present Convention, programmes and measures for the elimination or reduction of pollution from land-based sources;

e) to make recommendations in accordance with the provisions of Article 9;

f) to receive and review information and distribute it to the Contracting Parties in accordance with the provisions of Articles 11, 12 and 17 of the present Convention;

g) to make, in accordance with Article 18, recommendations regarding any amendment to the lists of substances included in Annex A to the present Convention;

h) to discharge such other functions, as may be appropriate, under the terms of the present Convention.

Article 17

The Contracting Parties, in accordance with a standard procedure, shall transmit to the Commission:

a) the results of monitoring pursuant to Article 11;

b) the most detailed information available on the substances listed in the Annexes to the present Convention and liable to find their way into the maritime area.

The Contracting Parties shall endeavour to improve progressively techniques for gathering such information which can contribute to the revision of the pollution reduction programmes drawn up in accordance with Article 4 of the present Convention.

Article 18

1. The Commission shall draw up its own Rules of Procedure which shall be adopted by unanimous vote.

2. The Commission shall draw up its own Financial Regulations which shall be adopted by unanimous vote.

3. The Commission shall adopt, by unanimous vote, programmes and measures for the reduction or elimination of pollution from land-based sources as provided for in Article 4, programmes for scientific research and monitoring as provided for in Articles 10 and 11, and decisions under Article 16 c).

Programmen och åtgärderna skall påbörjas och tillämpas av alla fördragsslutande parter tvåhundra dagar efter det att de antagits, såvida icke kommissionen anger annan dag.

Om enighet ej kan nås, kan kommissionen icke desto mindre anta ett program eller åtgärder med tre fjärdedels majoritet bland sina medlemmar. Programmen eller åtgärderna skall börja för de fördragsslutande parter som röstat för dem tvåhundra dagar efter deras antagande såvida icke kommissionen anger annan dag och för varje annan fördragsslutande part efter det att den uttryckligen antagit programmet eller åtgärderna vilket den kan göra när som helst.

4. Kommissionen kan anta rekommendationer beträffande ändringar till bilaga A i denna konvention med tre fjärdedels majoritet bland medlemmarna och skall underställa dem regeringarnas godkännande i de fördragsslutande staterna. Regering i fördragsslutande stat som ej kan godkänna en ändring, skall skriftligen underätta depositarieregeringen inom en tid av tvåhundra dagar efter det att rekommendationen beträffande ändring inom kommissionen antagits. Skulle sådan underrättelse icke ha mottagits, skall ändringen träda i kraft för alla fördragsslutande parter tvåhundertretti dagar efter röstningen inom kommissionen. Depositarieregeringen skall underrätta de fördragsslutande parterna snarast möjligt om mottagandet av varje underrättelse.

Artikel 19

Europeiska ekonomiska gemenskapen har inom sitt behörighetsområde rätt till samma antal röster som antalet medlemsstater, vilka är fördragsslutande parter i denna konvention.

Den Europeiska ekonomiska gemenskapen skall ej utöva sin rösträtt i de fall då dess medlemsstater utövar sin rösträtt och omvänt.

Artikel 20

Depositarieregeringen skall kalla till kommissionens första sammanträde så snart som möjligt sedan denna konvention trätt i kraft.

The programmes and measures shall commence for and be applied by all Contracting Parties two hundred days after their adoption, unless the Commission specifies another date.

Should unanimity not be attainable, the Commission may nonetheless adopt a programme or measures by a three quarters majority vote of its members. The programmes or measures shall commence for those Contracting Parties which voted for them two hundred days after their adoption, unless the Commission specifies another date, and for any other Contracting Party after it has explicitly accepted the programme or measures, which it may do at any time.

4. The Commission may adopt recommendations for amendments to Annex A to the present Convention by a three quarters majority vote of its members and shall submit them for the approval of the Governments of the Contracting Parties. Any Government of a Contracting Party that is unable to approve an amendment shall notify the depositary Government in writing within a period of two hundred days after the adoption of the Recommendation of amendment in the Commission. Should no such notification be received, the amendment shall enter into force for all Contracting Parties two hundred and thirty days after the vote in the Commission. The depositary Government shall notify the Contracting Parties as soon as possible of the receipt of any notification.

Article 19

Within the areas of its competence, the European Economic Community is entitled to a number of votes equal to the number of its member States which are Contracting Parties to the present Convention.

The European Economic Community shall not exercise its right to vote in cases where its member States exercise theirs and conversely.

Article 20

The depositary Government shall convene the first meeting of the Commission as soon as possible after the coming into force of the present Convention.

Artikel 21

Twist mellan fördragsslutande parter beträffande tolkning eller tillämpning av denna konvention, som ej kan biläggas på annat sätt av berörda parter, till exempel genom undersökning eller förlikning inom kommissionen, skall på begäran av någon av dessa parter underställas skiljedom enligt bestämmelserna i bilaga B till denna konvention.

Artikel 22

Denna konvention skall vara öppen för undertecknande i Paris från den 4 juni 1974 till den 30 juni 1975 av de stater som inbjudits till den diplomatiska konferens rörande konventionen till förhindrande av havsföroreningar från landbaserade källor som hölls i Paris, och av Europeiska ekonomiska gemenskapen.

Artikel 23

Denna konvention skall ratificeras, antas eller godkännas. Ratifikations-, antagande- eller godkännandeinstrumenten skall deponeras hos franska republikens regering.

Artikel 24

1. Efter den 30 juni 1975 skall denna konvention vara öppen för anslutning av stater som avses i artikel 22 och av Europeiska ekonomiska gemenskapen.

2. Denna konvention skall från samma dag även vara öppen för anslutning av varje annan fördragsslutande stat till konventionen om förhindrande av havsföroreningar genom dumpning från fartyg och luftfartyg, öppen för undertecknande den 15 februari 1972 i Oslo.

3. Denna konvention skall från dagen för dess ikraftträdande vara öppen för anslutning av varje stat som ej avses i artikel 22, som ligger uppströms vattendrag vilka flyter genom en eller flera fördragsslutande parter till denna konvention territorium och når det havsområde som avses i artikel 2.

4. De fördragsslutande parterna kan enhälligt inbjuda andra stater att ansluta sig till denna konvention. I så fall kan havs-

Article 21

Any dispute between Contracting Parties relating to the interpretation or application of the present Convention, which cannot be settled otherwise by the Parties concerned, for instance by means of inquiry or conciliation within the Commission, shall, at the request of any of those Parties, be submitted to arbitration under the conditions laid down in Annex B to the present Convention.

Article 22

The present Convention shall be open for signature at Paris, from 4th June 1974 to 30th June 1975, by the States invited to the Diplomatic Conference on the Convention for the prevention of Marine Pollution from Land-Based Sources, held at Paris, and by the European Economic Community.

Article 23

The present Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Government of the French Republic.

Article 24

1. After 30th June 1975, the present Convention shall be open for accession by States referred to in Article 22 and by the European Economic Community.

2. The present Convention shall also be open for accession from the same date by any other Contracting Party to the Convention for the Prevention of Marine Pollution by Dumping from Ships and Aircraft, opened for signature at Oslo on 15th February 1972.

3. From the date of its entry into force, the present Convention shall be open for accession by any State not referred to in Article 22, located upstream on watercourses crossing the territory of one or more Contracting Parties to the present Convention and reaching the maritime area defined in Article 2.

4. The Contracting Parties may unanimously invite other States to accede to the present Convention. In that case the mari-

området i artikel 2, om så erfordras, ändras i enlighet med artikel 27 i denna konvention.

5. Anslutningsinstrumenten skall deponeras hos franska republikens regering.

Artikel 25

1. Denna konvention skall träda i kraft på trettionde dagen efter den dag då det sjunde ratifikations-, antagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet deponerats.

2. För varje part som ratificerar, antar eller godkänner denna konvention eller ansluter sig till den, sedan det sjunde ratifikationsantagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet deponerats, skall denna konvention träda i kraft på trettionde dagen efter det att parten i fråga deponerat sitt ratifikations-, antagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

Artikel 26

När som helst efter två år från den dag då denna konvention trädde i kraft i förhållande till en fördragsslutande part, kan sådan part frånträda konventionen genom skriftlig uppsägning till depositarieregeringen. Sådan uppsägning skall träda i kraft ett år efter den dag då den mottogs.

Artikel 27

1. Depositarieregeringen skall på kommissionens begäran efter beslut med två tredjedels majoritet av dess medlemmar, sammankalla en konferens för att överse eller ändra denna konvention.

2. Efter anslutning av en stat såsom stadgas i artikel 24, styckena 2, 3 och 4 kan havsområdet i artikel 2 ändras på ett av kommissionen enhälligt antaget förslag. Dessa ändringar skall träda i kraft efter enhälligt godkännande av fördragsslutande parter.

Artikel 28

Depositarieregeringen skall meddela de fördragsslutande parterna och dem som avses i artikel 22:

time area in Article 2 may, if necessary, be amended in accordance with Article 27 of the present Convention.

5. The instruments of accession shall be deposited with the Government of the French Republic.

Article 25

1. The present Convention shall come into force on the thirtieth day following the date of deposit of the seventh instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For each Party ratifying, accepting or approving the present Convention or acceding to it after the deposit of the seventh instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the present Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit by that Party of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 26

At any time after the expiry of two years from the date of coming into force of the present Convention in relation to any Contracting Party such Party may withdraw from the Convention by notice in writing to the depositary Government. Such notice shall take effect one year after the date on which it is received.

Article 27

1. The depositary Government shall, at the request of the Commission on a decision taken by a two-thirds majority of its members, call a Conference for the purpose of revising or amending the present Convention.

2. Upon accession by a State as provided for in paragraphs 2, 3 and 4 of Article 24, the maritime area in Article 2 may be amended upon a proposal by the Commission adopted by an unanimous vote. These amendments shall enter into force after unanimous approval by the Contracting Parties.

Article 28

The depositary Government shall inform the Contracting Parties and those referred to in Article 22:

a) om undertecknanden av denna konvention, om deposition av ratifikations-, antagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument och om meddelanden om frånträdande enligt artiklarna 22, 23, 24 och 26;

b) om dagen för denna konventions ikraftträdande enligt artikel 25;

c) om mottagande av underrättelser om godkännande eller invändning och om dagen för ikraftträdande av ändringar till denna konvention och dess bilagor enligt artiklarna 18 och 27;

Artikel 29

Originalen till denna konvention, vars engelska och franska texter skall äga lika vitsord, skall deponeras hos franska republikens regering, som skall översända bestyrkta kopior därav till de fördragsslutande parterna och stater som avses i artikel 22 och deponera bestyrkt kopia därav hos Förenta Nationernas generalsekreterare för registrering och publicering i enlighet med artikel 102 Förenta Nationernas stadga.

Till bekräftelse härav har undertecknade, av sina regeringar därtill behörigen befullmäktigade, undertecknat denna konvention.

Som skedde i Paris den 4 juni 1974.

a) of signatures to the present Convention, of the deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession, and of notices of withdrawal in accordance with Articles 22, 23, 24 and 26;

b) of the date on which the present Convention comes into force in accordance with Article 25;

c) of the receipt of notifications of approval or objection, and of the entry into force of amendments to the present Convention and its Annexes, in accordance with Articles 18 and 27.

Article 29

The original of the present Convention of which the French and English texts shall be equally authentic, shall be deposited with the Government of the French Republic which shall send certified copies thereof to the Contracting Parties and the States referred to in Article 22 and shall deposit a certified copy with the Secretary General of the United Nations for registration and publication in accordance with Article 102 of the United Nations Charter.

In witness whereof, the undersigned, duly authorized by their respective Governments, have signed this Convention.

Done at Paris, this 4th day of June 1974.

Bilaga A

Fördelningen av ämnena mellan del I, II och III nedan sker efter följande kriterier:

- a) beständighet;
- b) giftighet eller andra skadliga egenskaper;
- c) benägenhet för bioackumulering.

Dessa kriterier är ej med nödvändighet av samma betydelse för ett särskilt ämne eller särskild ämnesgrupp. Andra faktorer såsom belägenhet och utsläppt mängd kan behöva beaktas.

Del I

Följande ämnen upptas i denna del

- i) därför att de ej snabbt löses eller görs ofarliga genom naturliga processer och
 - ii) därför att de antingen kan
 - a) medföra farlig upplagring av skadliga ämnen i näringskedjorna eller
 - b) hota levande organismers hälsa genom att framkalla icke önskvärda förändringar i de marina ekosystemen eller
 - c) allvarligt påverka fångst av fisk och skaidjur eller annan rättmätig användning av havet; och
 - iii) därför att det anses att förorening genom dessa ämnen fordrar omedelbara åtgärder.
- 1. Organohalogen fööreningar och ämnen som kan bilda sådana fööreningar i marin miljö, utom de som är biologiskt ofarliga, eller som snabbt omvandlas i havet till ämnen som är biologiskt ofarliga.
- 2. Kvicksilver och kvicksilverföreningar.
- 3. Kadmium och kadmiumföreningar.
- 4. Beständiga syntetiska material som kan flyta, hålla sig svävande eller sjunka och som allvarligt kan inverka på rättmätig användning av havet.
- 5. Beständiga oljor och kolväten av petroleumursprung.

Annex A

The allocation of substances to Parts I, II and III below takes account of the following criteria:

- a) persistence;
- b) toxicity or other noxious properties;
- c) tendency to bio-accumulation.

These criteria are not necessarily of equal importance for a particular substance or group of substances, and other factors, such as the location and quantities of the discharge, may need to be considered.

Part I

The following substances are included in this Part

- i) because they are not readily degradable or rendered harmless by natural processes; and
 - ii) because they may either
 - a) give rise to dangerous accumulation of harmful material in the food chain, or
 - b) endanger the welfare of living organisms causing undesirable changes in the marine eco-systems, or
 - c) interfere seriously with the harvesting of sea foods or with other legitimate uses of the sea; and
 - iii) because it is considered that pollution by these substances necessitates urgent action:
- 1. Organohalogen compounds and substances which may form such compounds in the marine environment, excluding those which are biologically harmless, or which are rapidly converted in the sea into substances which are biologically harmless.
- 2. Mercury and mercury compounds.
- 3. Cadmium and cadmium compounds.
- 4. Persistent synthetic materials which may float, remain in suspension or sink, and which may seriously interfere with any legitimate use of the sea.
- 5. Persistent oils and hydrocarbons of petroleum origin.

Del II

Följande ämnen upptas i denna del därför att de torde vara mindre skadliga eller lättare kan oskadliggöras genom naturliga processer, även om de utmärks av liknande egenskaper som ämnena i del I och kräver noggrann övervakning:

1. Organiska fosfor-, kisel- och tennföreningar och ämnen som kan bilda sådana föreningar i marin miljö, fränsett de biologiskt ofarliga eller de som snabbt omvandlas i havet till biologiskt oskadliga ämnen.

2. Elementärt fosfor.

3. Icke beständiga oljor och kolväten av petroleumursprung.

4. Följande grundämnen och deras föreningar:

Arsenik	Bly
Krom	Nickel
Koppar	Zink

5. Ämnen som enligt kommissionens åsikt har skadlig inverkan på smak och/eller lukt hos produkter från marin miljö för människoföda.

Del III

Följande ämnen upptas i denna del därför att, även om de uppvisar liknande egenskaper som ämnena i del I och bör vara föremål för sträng övervakning till förhindrande av, och allt efter omständigheterna, avlägsnande av de föroreningar de orsakar, de redan är föremål för forskning, rekommendationer och i vissa fall åtgärder inom ramen för flera internationella organisationers och institutioners verksamhet; om dessa ämnen stadgas i artikel 5:

— radioaktiva ämnen, inbegripet avfall;

Part II

The following substances are included in this Part because, although exhibiting similar characteristics to the substances in Part I and requiring strict control, they seem less noxious or are more readily rendered harmless by natural processes:

1. Organic compounds of phosphorous, silicon, and tin and substances which may form such compounds in the marine environment, excluding those which are biologically harmless, or which are rapidly converted in the sea into substances which are biologically harmless.

2. Elemental phosphorus.

3. Non-persistent oils and hydrocarbons of petroleum origin.

4. The following elements and their compounds:

Arsenic	Lead
Chromium	Nickel
Copper	Zinc

5. Substances which have been agreed by the Commission as having a deleterious effect on the taste and/or smell of products derived from the marine environment for human consumption.

Part III

The following substances are included in this Part because, although they display characteristics similar to those of substances listed in Part I and should be subject to stringent controls with the aim of preventing and, as appropriate, eliminating the pollution which they cause, they are already the subject of research, recommendations and, in some cases, measures under the auspices of several international organisations and institutions; those substances are subject to the provisions of Article 5:

— Radioactive substances, including wastes.

Bilaga B*Artikel 1*

Om ej tvistande parter kommer överens om annat, skall skiljedomsförfarandet ske i överensstämmelse med bestämmelserna i denna bilaga.

Artikel 2

1. Om fördragsslutande part riktar en begäran till annan fördragsslutande part i enlighet med artikel 21 i konventionen, skall skiljedomstol tillsättas. Begäran om skiljedom skall ange grunderna för tvisten inbegripet särskilt de artiklar i konventionen vilkas tolkning eller tillämpning är omtvistad.

2. Sökanden skall meddela kommissionen, att han begärt att skiljedomstol skall tillsättas. Han skall därvid ange namnet på motparten i tvisten samt de artiklar i konventionen vilkas tolkning eller tillämpning enligt hans mening är omtvistade. Kommissionen skall vidarebefordra sålunda mottaget meddelande till alla fördragsslutande parter till konventionen.

Artikel 3

Skiljedomstolen skall bestå av tre ledamöter: vardera tvistande parten skall utse en skiljedomare; de två sålunda utsedda skiljedomarna skall genom gemensamt beslut utse den tredje skiljedomaren, som skall vara domstolens ordförande. Denne får ej vara av samma nationalitet som någon av de tvistande parterna eller ha stadigvarande hemvist i någon av parternas territorium. Han får ej heller vara anställd av någon av dem eller ha haft att göra med fallet i någon annan egenskap.

Artikel 4

1. Om ej ordförande i skiljedomstolen har utsetts inom två månader efter det att den andre skiljedomaren utsetts, skall Förenta Nationernas generalsekreterare på endera partens begäran utse ordförande inom två månader därefter.

Annex B*Article 1*

Unless the parties to the dispute decide otherwise, the arbitration procedure shall be in accordance with the provisions of this Annex.

Article 2

1. At the request addressed by one Contracting Party to another Contracting Party in accordance with Article 21 of the Convention, an arbitral tribunal shall be constituted. The request for arbitration shall state the subject matter of the application including in particular the Articles of the Convention, the interpretation or application of which is in dispute.

2. The claimant shall inform the Commission that he has requested the setting up of an arbitral tribunal, stating the name of the other party to the dispute and the Articles of the Convention the interpretation or application of which is in his opinion in dispute. The Commission shall forward the information thus received to all Contracting Parties to the Convention.

Article 3

The arbitral tribunal shall consist of three members: each of the parties to the dispute shall appoint an arbitrator; the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator who shall be the chairman of the tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

Article 4

1. If the chairman of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Secretary General of the United Nations shall, at the request of either party, designate him within a further two months' period.

2. Om någon av parterna i tvisten ej utser skiljedomare inom två månader efter det att begäran mottagits, kan den andra parten underrätta Förenta Nationernas generalsekreterare därom, som skall utse skiljedomstolens ordförande inom två månader därefter. Sedan skiljedomstolens ordförande utsetts, skall denne begära att part som ej utsett skiljedomare skall göra detta inom två månader. Efter denna tid skall han underrätta Förenta Nationernas generalsekreterare därom, som skall utse skiljedomaren i fråga inom två månader därefter.

Artikel 5

1. Skiljedomstolen skall fatta beslut enligt folkrättens regler och särskilt enligt bestämmelserna i denna konvention.

2. Skiljedomstol som har tillsatts enligt bestämmelserna i denna bilaga, skall fastställa sina egna procedurreglar.

Artikel 6

1. Skiljedomstolen skall fatta beslut både beträffande procedurreglar och i sak genom majoritetsomröstning bland ledamöterna.

2. Domstolen kan vidta alla lämpliga åtgärder för att fastställa fakta. På endera partens begäran kan den rekommendera angelägna interimistiska skyddsåtgärder.

3. Om två eller flera skiljedomstolar, som tillsatts enligt bestämmelserna i denna bilaga, finner att talan har väckts angående samma eller liknande frågor, får de ta del av de undersökningar som har gjorts för att fastställa fakta och så långt som möjligt beakta dessa.

4. De tvistande parterna skall tillhandahålla alla hjälpmedel som är nödvändiga för ett effektivt genomförande av förhandlingarna.

5. Att en tvistande part är frånvarande eller försummar att inställa sig utgör ej hinder för förhandlingarna.

Artikel 7

1. Skiljedomstolens utslag skall innefatta en redovisning av skälen för utslaget. Utslaget skall vara slutgiltigt och bindande för de tvistande parterna.

2. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of receipt of the request, the other party may inform the Secretary General of the United Nations who shall designate the chairman of the arbitral tribunal within a further two months' period. Upon designation, the chairman of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. After such period, he shall inform the Secretary General of the United Nations who shall make this appointment within a further two months' period.

Article 5

1. The arbitral tribunal shall decide according to the rules of international law and, in particular, those of this Convention.

2. Any arbitral tribunal constituted under the provisions of this Annex shall draw up its own rules of procedure.

Article 6

1. The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority voting of its members.

2. The tribunal may take all appropriate measures in order to establish the facts. It may, at the request of one of the Parties, recommend essential interim measures of protection.

3. If two or more arbitral tribunals constituted under the provisions of this Annex are seized of requests with identical or similar subjects, they may inform themselves of the procedures for establishing the facts and take them into account as far as possible.

4. The parties to the dispute shall provide all facilities necessary for the effective conduct of the proceedings.

5. The absence or default of a party to the dispute shall not constitute an impediment to the proceedings.

Article 7

1. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon the parties to the dispute.

2. Uppkommer tvist mellan parterna beträffande tolkningen eller verkställighet av utslaget kan endera parten hänskjuta tvisten till den skiljedomstol som meddelat utslaget eller, om tvisten ej kan tagas upp där, till annan skiljedomstol som tillsatts för detta syfte på samma sätt som den första.

Artikel 8

Europeiska ekonomiska gemenskapen, såväl som fördragsslutande part till denna konvention har rätt att uppträda som sökande eller svarande inför skiljedomstolen.

2. Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another arbitral tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

Article 8

The European Economic Community, like any Contracting Party to the present Convention, has the right to appear as applicant or respondent before the arbitral tribunal.

